

Näkökulmia auttajan työhön

STI:ssä järjestettiin huhtikuun lopussa kesätöihin valmistuville teologian opiskelijoille seminaaripäivä Kesäteologin aakkoset. Järvenpään seurakunnan kirkkoherra Vesa Koivisto, joka on aikanaan ollut itse aktiivinen STI:ssä kävijä, antoi ohjeita rippikoulun ja jumalanpalvelusten pitämiseen. Seurakuntadiakonian sihteeri, kasvatustieteiden maisteri Irene Nummela valmensi nuoria kohtaamaan erilaisia sielunhoidollisia kysymyksiä.

Opiskelijat olivat etukäteen toivoneet seminaaripäivässä käsiteltävän kysymyksiä, joita he voivat kohdata kesän aikana seurakuntatyössä. He halusivat tietää sielunhoidollista suhtautumistapaa seuraaviin kysymyksiin:

- Itsemurha
- Masennus
- Homous
- Abortti
- Avioero
- Esiaviolliset suhteet
- Avoliitto

Kesäteologi voi siis joutua monenlaisten kysymysten eteen kesän aikana seurakunnassa sielunhoitotehtävissä, rippileireillä sekä muissa tilanteissa, missä he kohtaavat seurakuntalaisia. Tärkeää on kaikissa tilanteissa olla oma itsensä. Kukaan ei voi elämässään omata viisautta kaikkiin elämän vaikeuksiin, ja kenenkään ei tulisi esiintyä toisen ihmisen elämän ”pelastajana”. Se mitä voi tehdä, on kuunnella ja olla tilanteessa läsnä. Jos autettava ihminen kokee, että on tullut kuulluksi, se voi jo lohduttaa ja auttaa ihmistä, joka on vaikeuksien ja ahdistusten keskellä.

Sielunhoidollisessa tilanteessa ei saa olla kiireen tuntua. Vaikka olisit kuinka kiireinen tahansa, voit antaa autettavan tuntea, että olet paikalla juuri häntä varten ja että hänen asiansa on sinulle tärkeä. Voit kuitenkin aluksi asettaa tilanteelle rajat ja

kertoa esimerkiksi, että sinulla on aikaa 60 minuuttia kuunnella ja keskustella.

Auttaja on ikään kuin säiliö, johon autettava kaataa omat asiansa. On tärkeää hoitaa omaa hengellistä elämäänsä ja omia sosiaalisia suhteitaan niin, että jaksaa kesätyössä kohdata erilaisia lähimmäisiä ja heidän ongelmiaan. Mitä paremmin tunnet itsesi, omat rajasi ja pelkosi, sitä helpompi sinun on kohdata muiden kipukohtia, menemättä tilanteisiin väärällä tavalla tunteilla mukaan. Joku on sanonutkin osuvasti, että elä niin, ettei omaistesi tarvitse rahalla ostaa arkkusi kantajaa.

Omat tunteet saattavat nousta pintaan esimerkiksi kuolemaa kohdatessa. Jos oma läheinen on kuollut ja se on jäänyt surematta, saattavat omat tunteet nousta pintaan, kun kohtaa toisen surua. Surut kannattaa surra siis silloin, kun on surun aika. Omat vaikeat kokemukset saattavat olla avuksikin, kun kohtaa toisen samankaltaisen tilanteen. Muista kuitenkin, että sinun kokemuksesi eivät ole pääasia, silloin kun olet auttaja. Jokaisen kokemukset ovat ainutlaatuisia, ja esimerkiksi surussa tai kriisien kohdatessa ei ole kaavaa, miten kukin kokee ja suree tilannetta.

Kesäteologina voi olla luomassa toivon näköaloja, silloinkin kun tilanne näyttää toivottomalta. Psalmi ja Jumalan Sana voivat lohduttaa silloin, kun omat sanat eivät riitä, kuitenkin autettavaa kunnioittaen.

Irene Nummela ja Vesa Koiviston opetusta seurasi huhtikuun lopussa joukko seurakuntiin kesäteologeiksi lähteviä opiskelijoita.

Alussa mainitun listan kaltaisissa suurissa vaikeissa kysymyksissä on syytä muistaa seuraavat periaatteet:

1. Kenenkään ei tarvitse olla siinä mielessä "valmis" sielunhoitaja, että omaisi valmiit vastaukset jokaisen ihmisen jokaiseen monimutkaiseen ongelmaan. Joskus voi olla viisasta, että myös sielunhoitaja suostuu jakamaan autettavan avuttomuuden ja hämmennyksen vaikean elämäntilanteen edessä.
2. Raamatun opetuksista voi aina pitää kiinni. Kenenkään ei tarvitse missään tilanteessa luopua omasta vakaumuksesta, voidakseen aidosti toimia sielunhoitajana.
3. Kaikissa tilanteissa on vältettävä tuomitsevaa ja ylimielistä asennetta autettavaa kohtaan. Empaattinen, toisen vaikeuksiin eläytyminen ja hänen ongelmansa sympaattinen ymmärtäminen
4. Sielunhoitajana on aina hyvä pitää mielessä, ettei voi elää toisen elämää hänen puolestaan eikä tehdä vaikeita ratkaisuja hänen sijastaan. Sielunhoitaja voi sen sijaan vaikeissa tilanteissa auttaa hoidettavaa tarkastelemaan asioita eri näkökulmista ja arvioimaan erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja ja niiden seurauksia. Tässä arvioinnissa olennainen osa kristittyjen elämässä on myös se, mitä Raamattu kyseisestä asiasta opettaa.
5. Raamatun käytössä on varottava yksipuolisuutta ja huolehdittava siitä, että Raamatun eri puolet ovat tasapuolisesti esillä.

Irene Nummela